

Henrike Knörr

Ez naiz Henrikeren biobibliografiarik egiten hasiko. Lan hori datorren otsailerako utziko dut, zeinetan gogoratu eta ohoratuko baititugu aurten hildako euskaltzain oso, ohorezko eta urgazleak, Akademiak aspalditik duen ohi-tura jarraituz. Nahikoa zeregin izango dut hain lan oparoa zehazten. Ardura eta beldur pixka bat ere ematen dit.

1. Henrike, gaur eta hemen, hain denbora laburrean, gogoratzeko has nadin, duela hiru urte, 2005eko abuztu-irailean, Pisan gertatutakoa aipatzen. Hain zuzen, Toscanako hiri horretan bageunden biok Euskaltzaindiaren Onomastika batzordearen ordezkari ICOS (International Congress of Onomastic Sciences) delakoaren XXII. Biltzarrean. Amaiera bezperan, irailaren 2an, elkarrekin afaldu genuen katalan, valentziar eta aragoitar batzuekin. Emili Casanova valentziarrak aurkeztua zuen bere hiriburuaren hautagaitza hurrengo ICOSerako, lehiakide Kanadako Toronto zuelarik. Honek irabazi, ordea, eta han bertan egin da joan den abuztuan. Bezperarik Ontarioko hiriburuak irabazle aterako zen susmoz, aipatu zuen Henrikek, zergatik ez hiru herrialdetakook Biltzar bat antolatu, gaia: Piriniek hizkuntzak eta literaturak. Ondorioz, Emilik guri laga zigun inizatiba eta, berehala, nik proposatu nuen Pirinioetako erreinu honen hiriburuan antolatu beharko genuela (ez Bilbo, Gasteiz edo Donostian). Euskaltzaindiak, bi urtez behin egiten dituen Barne Jardunaldietan, hain zuzen 2007ko apirilean Etxalarren egindakoa, bi txosten aurkeztu genituen, Henrikek gai akademikoen lehen zirriborroaz eta, nik, Biltzar honen antolakuntzaz. Hau da, bada, Henrikeri, hemen gaudenok, zor diguna. Irakur ditzadan Barne Jardunaldietako zenbait lerro: (I eta II).

2. Henrikekiko nire gaurko oroimen honek, beste bi aipamen ditu, bata 1973koa, hots, Manu Ruiz Urrestarazuren ondoren, Gasteizko Ordezkaritza eraikitzeko ahaleginetan ezagutu eta harremanetan sartu ginenekoa eta Araban lehen ekintzak antolatzeko solaskide eta lankide. Geroztik, Henrikek kar-

gu eta karga ugari izan ditu Akademian, Arabako Ordezkarri, hiru aldiz; Diruzain (1983-1986); *Jagon* sailburu (1989-1994); Idazkari (1992-1996) Buruorde (1997-2003); *Iker* sailburu (2004-2008). Beraz, Euskaltzaindiaren barruan, kargu “recordmana” izan dugu Knörr jauna.

3. Azken aitormenak, Onomastikakoa eta *Jagon* sailekoa izan beitez. Onomastikaz Henrikeren lehen txostena, 1974ko apirilaren 19ko osoko bilkuran biok aurkeztu genuena da: *Herri eta herritarren Izendegia* tituluduna. Geroztik, dozenaka lan egin zituen alor honetan, gaur, garatu ezindakoak, asko argitaratuak. K. Mitxelena izan zen Onomastika batzordearen buru 1985. urtea hasi arte, orduan, ardura hori Henrikek hartu zuelarik, 2001. ean Andres Iñigok erreleboa hartu arte hain zuzen —biekin izan nintzen idazkari—. Garai horretakoak dira, besteak beste, Euskal Autonomia Erki-degoko *Biztanle Entitateen Herri Izendegia* (1986), *Nafarroako Herri Izendegia* (1990), *Euskal Deituren Izendegia — Nomenclátor de Apellidos Vascos* (1998), eta hainbeste irizpen eta txosten. Orobat onomastika alorreko Biltzar eta Jardunaldietan, asko Euskal Herritik kanpo parte hartzea. Haren *Jagon* sailburutzaz aipu soil bat: 1993an, zen, Urkiola mendateko Garaitorreko Bentan, bera sailburu, hiru kide: gaur Euskaltzainburu dugun Andres Urrutia, Mikel Zalbide eta laurok bildu ginen. Lan gaia hauxe: Euskaltzaindiak hartu behar zuen Akademia bati dagokin hizkuntza normatibizazio maila, araugintza maila, alegia planifikatzea. Han prestatutako proposamena osoko bilkuran onartu zen Bizkaiko Diputazio Jauregian eta “Arau” mailadun erabakiak hartzen hasi, Iker saileko batzordeetan ikertuak eta lan-duak.

Jose Luis Lizundia